
**Конференсияи илмию амалии ҷумҳуриявӣ бахшида ба Рӯзи
байналмилалии забони модарӣ таҳти унвони «Рушди
забонҳои модарӣ дар замони Истиқлол»**

Submitted by Ҳайати тадорукот on 18 February, 2025 - 15:22

[1]

**«Ҳар як фарди соҳибзабон бояд забони модарӣ ва ба воситаи он ҳувиати миллии ва
фарҳанги миллии худро ҳифз кунад ва гиромӣ дорад»
Эмомалӣ Раҳмон**

Забони ҳар миллат яке аз муҳимтарин унсурҳои ҳувиёт, рамзи истиқлоли маънавӣ ва аз муҳимтарин рукнҳои истиқлоли сиёсии он мебошад. Яке аз шартҳои мавҷудияти ин ё он қавму миллатро забони давлатӣ низ муайян менамояд. Далели барҷастаи ин андеша дар аксари мавридҳо ҳамсон будани унвони забон бо номи миллат ва қавмиёт ва дар ниҳоят, кишвар аст. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон забони тоҷикӣ ба ҳайси забони давлатӣ эътироф гардида, коргузори ва муносибатҳои муҳталиф бо ҳамин забон амалӣ мегарданд. Дар арсаи байналмилалӣ низ давлату ҳукуматҳоро тавассути забонашон мешиносанд, ҳамкориҳои судманди ҳасанаро ба роҳ мемонанд. Пас, маълум мегардад, ки забон аз рукнҳои асосии ин ё он давлату ҳукумат маҳсуб меёбад. Дар замони ҷаҳонишавии фарҳангу ақидаҳо муносибат ба забон аз кас диққати ҷиддиро талаб менамояд.

Барои гузаштагони мо ифтихор аз Ватан, Модар ва Забон ҳамеша ангезандаи эҳсоси олии буда, дар ҳама давру замон аз ҷумлаи мафҳумҳои муқаддастарин арзёбӣ гардидааст. Забон бешубҳа, яке аз арзишҳои бузурги миллӣ ва пояҳои давлатдорӣ буда, таҷассумгари таърихи пуршебу фарози халқӣ тоҷик мебошад. Тавассути забон ҳувиёти миллӣ ҳифз мегардад, он воситаи муқтадири сарҷамъ намудани миллат, таъмини якпорчагии сарзамини кишвар дар ҳамаи давру замон мебошад. Забони модарӣ инъикоскунандаи фарҳангу маърифати ҳар як миллат маҳсуб гардида, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари забони давлатӣ барои истифодаи озодаи забонҳои модарии намоёндагони дигар миллату халқиятҳои сокини кишвар низ тамоми шароит ва заминаҳои ҳуқуқӣ муҳайё гардидаанд.

Ёдовар бояд шуд, ки моҳи ноябри соли 1999 бо қарори ҷаласаи 30-юми Анҷумани ҷаҳонии ЮНЕСКО (бахши Созмони Милали Муттаҳид оид ба масъалаҳои маориф, илм ва маданият) бо мақсади ҳифз ва ташаккули забонҳои нобудшудаистода ва мусоидат барои ташаккули бисёрзабонӣ, рушди ҳазинаи луғавии забонҳои дунё рӯзи 21-уми феврал ҳамчун Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ эълон гардид ва он аз соли 2000 инҷониб ҳамасола дар тамоми кишварҳои олам таҷлил мегардад. Тибқи маълумоти пешниҳоднамудаи Ҷамъияти «Дӯстӣ» имрӯз дар Тоҷикистон ҷамъияту ассотсиатсияҳо ва марказҳои фарҳангии ақаллиятҳои миллии арманҳо, бошқирҳо, гурҷҳо, доғистониҳо, корейҳои, қазоқҳо, қалғҳо, қирғизҳо, озарбойҷониҳо, осетинҳо, русҳо, тотарҳо ва уйғурҳо ва ғайра фаъолият менамоянд. Дар моддаи 2 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон чунин омадааст: «Забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст». Забони русӣ ҳамчун забони муоширати байни миллатҳо амал мекунад. Ҳамаи миллатҳо ва халқиятҳо, ки дар ҳудуди ҷумҳурии зиндагӣ мекунанд, ҳақ доранд аз забони модарияшон озодона истифода кунанд».

Забони тоҷикӣ, ки забони модарии мардуми тоҷик аст, асосати беш аз ҳазорсола дошта, бо хат, забон ва адабиёти ғании худ ҷаҳоншумул гардидааст, дар роҳи таҳкими тамаддуни инсонӣ ва афкори башарӣ саҳми бузург дорад. Дар ин давраи ҷаҳонишавии миллатҳо, забони миллати мо чун сарвати бебаҳо ва омили муҳими пайдориву бақои миллат ва давлатдории миллӣ аст, аз ҷониби давлат ҳифз гардида, рушд меёбад.

Кумита бо мақсади иҷрои банда 46-и Нақшаи “Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030”, ки бо қарори ҲҚТ аз 28-уми ноябри соли 2020, №647 тасдиқ шудааст, бахшида ба Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ конференсияи илмию амалии ҷумҳуриявиро таҳти унвони “Рушди забонҳои модарӣ дар замони Истиқлол” 18-уми феввали соли 2025 дар толори Академияи ВАО баргузор намуд, ки дар он намоёндагони вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, донишгоҳу донишқадаҳо, пажӯҳишгоҳҳои илмию таҳқиқотӣ, аъзоёни Шурои ҳамгунсоии истилоҳоти Кумита ва кормандони ВАО иштирок карданд.

Конференсияро бо сухани ифтитоҳӣ раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, доктори илми филология, узви вобастаи АМИТ профессор Саҳидод Раҳматуллозода кушода, ҳозиринро бо Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ табрик намуда, конференсияро ҳусни оғоз бахшид.

Дар конференсия зиёда аз 40 маърузаи илмӣ аз ҷониби мутахассисони бахшҳои гуногуни забон мавриди баррасӣ қарор гирифт. Аз ҷумла, маърузаҳои профессорон С. Раҳматуллозода (Забони модарӣ гавҳари ноёби миллӣ), О. Муҳаммадҷонзода “Пешвои миллат ва масъалаҳои рушди забони модарӣ”, Ш. Кабиров (Мушкилоти илмҳои забони модарӣ), С. Назарзода (Вижагиҳои забонии ғазалиёти Хоҷа Ҳофиз), С. Абдуллоева (Омилҳои афзалиятноки рушди забони муосири тоҷик), А. Ғаффор (Мулоҳизаҳо оид ба алоқаи калимаҳо бо пешоянди номӣ дар осори мансури асрҳои XV-XVI) ҷолиб буданд.

Ҳамчунин, аз ҷониби номзадҳои илмҳои филологӣ, мақолаҳои дотсентон С. Маҳдӣ, С. Мирзоев, С. Собирҷонов, Р. Зулфониён, М. Каримова, Р. Холназаров, Б. Раҳмонов, А. Давлатшоева, С.

Эрматов, Б. Исмоилов, Ш. Шарифов, Ҳ. Шодиев, С. Юсупова, Ш. Буриева, Ф. Ҷурабекова, С.
Қодирова, Р. Бобокалонова, М. Зоитова, В. Ибрагимов ва дигарон, ки ба масъалаҳои гуногуни
забонҳои модарии сокинони Тоҷикистон бахшида шуда буданд, дар конференсия ироа
гардид.

Content rating: 5

Average: 4.3 (6 votes)

Category:

- [Ахбори рӯз](#) [2]

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•



•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•



•

•

•

•

•

•

•

•

•

•



•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

<http://istilohot.tj/sites/default/files/%D0%A0%D3%AF%D0%B7%D0%B8%20%D0%B1%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D0%BD%D0%B8%20%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D3%A3%20-%20FINAL%202025.pdf>

Source URL:<http://istilohot.tj/en/node/7097?mini=2025-05>

Links

[1] http://istilohot.tj/sites/default/files/field/image/20250218_121821.jpg [2]
<http://istilohot.tj/en/taxonomy/term/10> [3]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101254.jpg [4]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101338.jpg [5]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101347.jpg [6]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101512.jpg [7]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101740.jpg [8]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_101843.jpg [9]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102007.jpg [10]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102011.jpg [11]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102023.jpg [12]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102611.jpg [13]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102740.jpg [14]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_102751.jpg [15]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103050.jpg [16]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103159.jpg [17]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103227.jpg [18]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103457.jpg [19]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103510.jpg [20]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103600.jpg [21]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103710.jpg [22]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_103912.jpg [23]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105252.jpg [24]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105304.jpg [25]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105428.jpg [26]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105433.jpg [27]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105447.jpg [28]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105537.jpg [29]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105602.jpg [30]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_105701.jpg [31]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_110430.jpg [32]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_110641.jpg [33]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_110712.jpg [34]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_110735.jpg [35]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_110807.jpg [36]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_111342.jpg [37]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_111348.jpg [38]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_111444.jpg [39]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_111505.jpg [40]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_111537.jpg [41]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112422.jpg [42]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112435.jpg [43]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112451.jpg [44]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112527.jpg [45]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112546.jpg [46]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112646.jpg [47]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112728.jpg [48]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112857.jpg [49]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112913.jpg [50]

http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_112930.jpg [51]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_113001.jpg [52]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_113024.jpg [53]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_113101.jpg [54]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_113934.jpg [55]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_113946.jpg [56]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114005.jpg [57]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114008.jpg [58]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114023.jpg [59]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114045.jpg [60]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114129.jpg [61]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114734.jpg [62]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114744.jpg [63]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114759.jpg [64]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114825.jpg [65]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114837.jpg [66]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_114937.jpg [67]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_115834.jpg [68]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_115846.jpg [69]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_115959.jpg [70]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_120139.jpg [71]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_120151.jpg [72]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_120211.jpg [73]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_120222.jpg [74]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121807.jpg [75]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121810.jpg [76]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121819.jpg [77]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121821.jpg [78]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121825.jpg [79]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/20250218_121828.jpg [80]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_14-07-22.jpg [81]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-28%20%282%29.jpg [82]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-28.jpg [83]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-29%20%282%29.jpg [84]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-29%20%283%29.jpg [85]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-29%20%284%29.jpg [86]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-29.jpg [87]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-30%20%282%29.jpg [88]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-30.jpg [89]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-31%20%282%29.jpg [90]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_15-42-31.jpg [91]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-07%20%282%29.jpg [92]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-07%20%283%29.jpg [93]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-07%20%284%29.jpg [94]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-07.jpg [95]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-08.jpg [96]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-09%20%282%29.jpg [97]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-09.jpg [98]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-10.jpg [99]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-11%20%282%29.jpg [100]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-11.jpg [101]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-12.jpg [102]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-13%20%282%29.jpg [103]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-13.jpg [104]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-14.jpg [105]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-15.jpg [106]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-16.jpg [107]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-17%20%282%29.jpg [108]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-17.jpg [109]

http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-18.jpg [110]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-19%20%282%29.jpg [111]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-19.jpg [112]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-20.jpg [113]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-22.jpg [114]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-23.jpg [115]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-24%20%282%29.jpg [116]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-24.jpg [117]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-25.jpg [118]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-26.jpg [119]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-28%20%282%29.jpg [120]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-28.jpg [121]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-29.jpg [122]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-31.jpg [123]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-32.jpg [124]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-33.jpg [125]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-34.jpg [126]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-35.jpg [127]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-44.jpg [128]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-45.jpg [129]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-46.jpg [130]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-47.jpg [131]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-48%20%282%29.jpg [132]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-48.jpg [133]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-50.jpg [134]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-51.jpg [135]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-52.jpg [136]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-53%20%282%29.jpg [137]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-53.jpg [138]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-54.jpg [139]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-55.jpg [140]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-56.jpg [141]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-57%20%282%29.jpg [142]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-57.jpg [143]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-02-59.jpg [144]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-00.jpg [145]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-01%20%282%29.jpg [146]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-01.jpg [147]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-02%20%282%29.jpg [148]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-02.jpg [149]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-04%20%282%29.jpg [150]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-04.jpg [151]
http://istilohot.tj/sites/default/files/gallery/photo_2025-02-18_16-03-05.jpg